

A statuto beneficio exclusus, non potest ex aliorum persona eodem gaudere beneficio, *ibid.* n. 9.
Statutum declarans articulum juris dubii, censetur portius favorabile, quam odiofium, *dec.* 5. *n.* 17. *lib.* 14.
Statutum propriae agnationis, favorable reputatur, *decif.* 1. *n.* 43. *de stat. success.*
Statutum ideo refringit gradum agnatorum, ne degeneret in odiosum, excludendo feminas agnos remotissimos, *ibid.* n. 44.
Repugnat, quod in eodem contextu statuti simul, & semel duo emergant contraria, videlicet tororis admisio, & ejus gradus rejecio, *dec.* 1. *n.* 127. *de stat. success.*
In statuto ut casus dicatur specificè expressus, sufficit, quod aliquo modo comprehendatur sub generalitate verborum, *ibid.* *n.* 147.
Absurdum est, quod sit contra finem, & rationem statuti; nam qui vult finem, vult etiam omnia, per quae pervenitur ad finem *ibid.* *n.* 149.
In statuto absurdum est, quod agnatus in pari gradu proximitatis, excludat alium agnatum ex forore nuptia in agnatione, *ibid.* *n.* 151.
In statuto absurdum est ampliare caput exclusivum odiofium, praesertim cessante causa odioi, & exclusionis, & ex converso restrigere caput exclusivum favorable, *ibid.* *n.* 152.
In statuto capienda est interpretatione, quae removet absurdum, illudque reddit rationabile, & fini agnationis conforme, *ibid.* *n.* 153.
Ut casus in statuto dicatur specificè expressus, sufficit, quod aliquo modo comprehendatur sub generalitate verborum, *ibid.* *n.* 147.

STATUTA PARTICULARIA.

Statuta particularia recipiunt interpretationem à statuto civitatis dominantis, *decif.* 25. *n.* 9. *lib.* 6.
Terram subdita non habet facultatem inducendi obseruantiam abrogativam statuti certi à superiori, *dec.* 25. *n.* 14. *lib.* 6.
Statutum Bononiense de duabus habet locum etiam contra Ecclesias, *decif.* 29. *n.* 1. *lib.* 8.
Quamvis secunda sententia sit lata in urbe, *ibid.* *n.* 2. Sente ntia dicuntur conformes, quando confirmat primam, *ibid.* *n.* 3.

Statutum Firmi prohibet, ne illius territorii transferri possint in forenses, *dec.* 2. *n.* 19. *lib.* 9.

Statutum Viterbiensis in bonis matris irritat inaequalitatem dispositionis erga filios, *dec.* 24. *n.* 7. *lib.* 9.

Ex statuto Afculanus mater excluditur in hereditate filii existentibus sororibus, *dec.* 68. *n.* 12. *lib.* 10.

Statutum Bononiense admittendis spuriis ad successionem est à jure communis exorbitans, & contra bonos mores; ideo non extendendum, *dec.* 84. *n.* 18. & 19. *lib.* 10.

Et cum dict. statutum loquatur de causa intestati, sibi locum non vindicatur a causa testata, *ibid.* *n.* 20.

Statutum Bononiense tribuit executionem paratum scripturis ab Archivio extradicis, *dec.* 8. *la.* *n.* 4. *lib.* 13.

Statutum Civitatis Velitarum, testimoniarum exclusivum est, *dec.* 1. *n.* 2. *lib.* 14.

Statutum Bononiense, quod solus heres capiat possessionem, *dec.* 2. *n.* 2. *lib.* 14.

Statutum Bononiense preferit heredes in possessione, & alias privat commido possessionis, *dec.* 2. *n.* 3. *lib.* 14.

Statutum Foro-Juli cap. 87. tit. de donat. mandat. donationes insinuari, *dec.* 5. *n.* 1. *lib.* 16.

Statutum Bononiense taxat fructus legales ad rationem septem pro centenario, *dec.* 2. *n.* 2. *lib.* 16.

STATUTUM URBISS.

Statutum Urbi exoptat juramentum curatos, quod scilicet contractus non tendat in prejudicium minoris, *dec.* 7. *n.* 5. *lib.* 6.

Præsumtum juramentum exiguntur in contratu donationis, *ibid.* *n.* 7 Statutum Urbi reputat habentes annum vigesimum, ac si essent maiores, *dec.* 25. *n.* 1. *lib.* 7.

Statutum Urbi habet locum in toto districte, *dec.* 25. *n.* 2. *lib.* 7.

Habet etiam locum in districte, & adhuc statutum particularre, quod præscribat certam formam, ad hoc ut minores valide poliant contrahere, quia si non determineretur etatam, attendit quod illud statutum Urbi, *dec.* 35. *n.* 1. *lib.* 8.

Statutum Urbi in dote uxori predefinita concedit viro superstiti ulm fructus tantum, *dec.* 15. *n.* 12. *lib.* 8.

Statutum Urbi recipiens ordinatoria non servatur extra forum Capitolum, *dec.* 32. *n.* 6. *lib.* 8.

Statutum Urbi in cap. 83. *lib.* 1. loquitur de apocis modice summe facitis bona fide, *ibid.* *n.* 7.

Statutum Urbi in cap. 85. tribuit pro dote viam executivam contra testios, *dec.* 42. *n.* 15. *lib.* 8. & *dec.* 42. *n.* 1. *lib.* 8.

Sive creditum refulet ex instrumento, live ex apoca, *ibid.* *n.* 16.

Statutum Urbi non ligat forentes, *dec.* 42. *n.* 17. *lib.* 8.

Limitatur in iis, que naescuntur post contrachrum, quia tunc attendit flaturum loci, in quo fit petitor, *ibid.* *n.* 18.

Statutum Urbi in iis, que oriuntur propter negligentiam sol-

vere debentis, servatur etiam contra forenses in urbe conven-
tos, *dec.* 42. *n.* 19. *lib.* 8.

Statutum declarans articulum juris dubii, censetur portius favorabile, quam odiofium, *dec.* 5. *n.* 17. *lib.* 14.

Statutum propriae agnationis, favorable reputatur, *decif.* 1. *n.* 43. *de stat. success.*

Statutum ideo refringit gradum agnatorum, ne degeneret in odio-
sum, excludendo feminas agnos remotissimos, *ibid.* *n.* 44.

Repugnat, quod in eodem contextu statuti simul, & semel duo
emergant contraria, videlicet tororis admisio, & ejus gradus
rejecio, *dec.* 1. *n.* 127. *de stat. success.*

In statuto ut casus dicatur specificè expressus, sufficit, quod aliquo modo comprehendatur sub generalitate verborum, *ibid.* *n.* 147.

Absurdum est, quod sit contra finem, & rationem statuti; nam qui vult finem, vult etiam omnia, per quae pervenitur ad finem *ibid.* *n.* 149.

In statuto absurdum est, quod agnatus in pari gradu proximitatis, excludat alium agnatum ex forore nuptia in agnatione, *ibid.* *n.* 151.

In statuto absurdum est ampliare caput exclusivum odiofium, praesertim cessante causa odioi, & exclusionis, & ex converso restrigere caput exclusivum favorable, *ibid.* *n.* 152.

In statuto capienda est interpretatione, quae removet absurdum, illudque reddit rationabile, & fini agnationis conforme, *ibid.* *n.* 153.

Ut casus in statuto dicatur specificè expressus, sufficit, quod aliquo modo comprehendatur sub generalitate verborum, *ibid.* *n.* 147.

STUTATA PARTICULARIA.

Statuta particularia recipiunt interpretationem à statuto civitatis dominantis, *decif.* 25. *n.* 9. *lib.* 6.

Terram subdita non habet facultatem inducendi obseruantiam abrogativam statuti certi à superiori, *dec.* 25. *n.* 14. *lib.* 6.

Statutum Bononiense de duabus habet locum etiam contra Ecclesias, *decif.* 29. *n.* 1. *lib.* 8.

Quamvis secunda sententia sit lata in urbe, *ibid.* *n.* 2. Sente ntia dicuntur conformes, quando confirmat primam, *ibid.* *n.* 3.

Statutum Firmi prohibet, ne illius territorii transferri possint in forenses, *dec.* 2. *n.* 19. *lib.* 9.

Statutum Viterbiensis in bonis matris irritat inaequalitatem dispositionis erga filios, *dec.* 24. *n.* 7. *lib.* 9.

Ex statuto Afculanus mater excluditur in hereditate filii existentibus sororibus, *dec.* 68. *n.* 12. *lib.* 10.

Statutum Bononiense admittendis spuriis ad successionem est à jure communis exorbitans, & contra bonos mores; ideo non extendendum, *dec.* 84. *n.* 18. & 19. *lib.* 10.

Et cum dict. statutum loquatur de causa intestati, sibi locum non vindicatur a causa testata, *ibid.* *n.* 20.

Statutum Bononiense tribuit executionem paratum scripturis ab Archivio extradicis, *dec.* 8. *la.* *n.* 4. *lib.* 13.

Statutum Civitatis Velitarum, testimoniarum exclusivum est, *dec.* 1. *n.* 2. *lib.* 14.

Statutum Bononiense preferit heredes in possessione, & alias privat commido possessionis, *dec.* 2. *n.* 3. *lib.* 14.

Statutum Foro-Juli cap. 87. tit. de donat. mandat. donationes insinuari, *dec.* 5. *n.* 1. *lib.* 16.

Statutum Bononiense taxat fructus legales ad rationem septem pro centenario, *dec.* 2. *n.* 2. *lib.* 16.

Statutum Urbi exoptat juramentum curatos, quod scilicet contractus non tendat in prejudicium minoris, *dec.* 7. *n.* 5. *lib.* 6.

Præsumtum juramentum exiguntur in contratu donationis, *ibid.* *n.* 7 Statutum Urbi reputat habentes annum vigesimum, ac si essent maiores, *dec.* 25. *n.* 1. *lib.* 7.

Statutum Urbi habet locum in toto districte, *dec.* 25. *n.* 2. *lib.* 7.

Habet etiam locum in districte, & adhuc statutum particularre, quod præscribat certam formam, ad hoc ut minores valide poliant contrahere, quia si non determineretur etatam, attendit quod illud statutum Urbi, *dec.* 35. *n.* 1. *lib.* 8.

Statutum Urbi in dote uxori predefinita concedit viro superstiti ulm fructus tantum, *dec.* 15. *n.* 12. *lib.* 8.

Statutum Urbi recipiens ordinatoria non servatur extra forum Capitolum, *dec.* 32. *n.* 6. *lib.* 8.

Statutum Urbi in cap. 83. *lib.* 1. loquitur de apocis modice summe facitis bona fide, *ibid.* *n.* 7.

Statutum Urbi in cap. 85. tribuit pro dote viam executivam contra testios, *dec.* 42. *n.* 15. *lib.* 8. & *dec.* 42. *n.* 1. *lib.* 8.

Sive creditum refulet ex instrumento, live ex apoca, *ibid.* *n.* 16.

Statutum Urbi non ligat forentes, *dec.* 42. *n.* 17. *lib.* 8.

Limitatur in iis, que naescuntur post contrachrum, quia tunc attendit flaturum loci, in quo fit petitor, *ibid.* *n.* 18.

Statutum Urbi in iis, que oriuntur propter negligentiam sol-

vere debentis, servatur etiam contra forenses in urbe conven-
tos, *dec.* 42. *n.* 19. *lib.* 8.

Statutum Urbi non extendit ad contractus celebratos extra-
bem, & districtem, *dec.* 43. *n.* 2. *lib.* 8.

Fallit si petitor executionis contradus extra urbem celebratis sit
in urbe, quia tunc attendit flaturum loci, in quo fit petitor,
ibid. *n.* 3.

Statutum Urbi cap. 280. *lib.* 1. comprehendit non solum cives,
sed etiam incolas, & districtuales, *dec.* 2. *n.* 1. *lib.* 16.

Statutum Urbi, quamvis confirmatum à Papa, tamquam Princi-
pe seculari, non ligat Ecclesiasticos, *dec.* 4. *n.* 9. *lib.* 16.

Statutum Urbi *lib.* 1. cap. 15. loquitur de officiis amovilibus,
dec. 7. *n.* 5. *lib.* 2.

Statutum Urbi de duabus conformibus non procedit, si non con-
currat validitas simul cum justitia sententiarum, *dec.* 8. *n.* 1. *lib.* 8.

Statutum Urbi de luco non extendit de casu ad casum,
dec. 8. *n.* 14. *lib.* 16.

Statutum Urbi *lib.* 1. cap. 15. irritat contractus gestos & filii fa-
miliae ab eo confundit, *dec.* 39. *n.* 1. *lib.* 7.

Dicitur statutum comprehendit solum cives, & incolas, non au-
tem extem in loco contrahentes, *ibid.* *n.* 2.

Statutum recipiens solemnitatem actus, comprehendit etiam fo-
renses, *ibid.* *n.* 3. *lib.* 5.

Si statutum se refringit ad cives, & incolas, etiam tunc prescri-
bit solemnitatem, tamen exteriores non comprehendit, *ibid.* *n.* 6.

Una pars statuti recipit interpretationem ab alia, *ibid.* *n.* 7.

Statutum loquitur de cibibus, & incolis abusus taxativa, non
tamen comprehendit forenses, *ibid.* *n.* 8.

Statutum Urbi non comprehendit filii familiæ, qui publicè ne-
gotiantur, & habent pro fratribus familiæ, *ibid.* *n.* 11.

Statuta, & leges favorabiles filii familiæ sunt factæ ad occur-
sum fraudum, quibus ipsi circumveniri possunt; non autem,
ut alios decipiunt, *ibid.* *n.* 5.

Dôctores adduci ad compordandum, quod statutum loquens de
cibibus, & incolis, porrigitur etiam ad exteriores, declarantur
& rejiciuntur, *ibid.* *n.* 9.

S T Y L U S .

Stylus habet vim legis, *dec.* 15. *n.* 3. *lib.* 15.

Stylus contrariis artibus subvertitur, *dec.* 27. *n.* 7. *lib.* 15.

Attestationi curialium super styllo defertur, *dec.* 30. *n.* 2. *dec.* 31. *n.* 5. & *dec.* 32. *ibid.*

S U B H A S T A T I O .

Subhastatio privat professorem sua possessione, *dec.* 28. *n.* 3. *lib.* 25.

S U B I N G R E S S O .

Subingressio in iuribus creditoris dimissi inducit ministerio legis
concurrentis tamen necessariis requisiti, *dec.* 4. *n.* 5. *lib.* 8.

Et prodest tam quod acquisitionem actionis personalis, quam hy-
pothesaric, *ibid.* *n.* 6.

Requisita ad effectum subingrediendi in locum creditoris dimissi
sunt precedente conventione, *dec.* 2. *n.* 4. *lib.* 8.

Subingressio habet locum, five foliis fiat ab eo, qui pecuniam ad
effectum dimittit creditorum subministrat, five ab ipso de-
bitore, *dec.* 4. *n.* 10. *lib.* 8.

Dummodo tamen praecessit pactum favore subministrantis pecu-
niassim illas ergoandas in extinctionem aliorum debitorum, *ibid.* *n.* 11.

Subingressio datur faciliter contra heredes debitoris, quam in
pactum tertii, *dec.* 4. *n.* 12. *lib.* 8.

Subingressio competit actione creditoris dimissi, *dec.* 4. *n.* 14. *lib.* 8.

Si tamen vere dimissi facta fuerit cum pecunia subingressi, *ibid.* *n.* 15.

Subingressio facta per viam extinctionis prioris debiti, est operati-
va folium quod auctor, *dec.* 5. *n.* 1. *lib.* 8.

Subingressio in aitionibus personalibus privilegatis oritur, quoies
cum pecunia tertii dimittitur creditor anterior, *dec.* 5. *n.* 5. *lib.* 3.

Subingressio competit eadem via executiva, quam competit creditori
dimissi, *dec.* 5. *n.* 6. *lib.* 8.

Subingressio in interventione tertie causam, *dec.* 6. *n.* 8. *lib.* 8.

Subingressio in actionibus personalibus datur, quoies pecunia
fuit tradita debitori, ad hoc ut creditori solvatur, illaque ve-
re soluta fit, *dec.* 6. *n.* 9. *lib.* 8.

Subingressio operatur quodam sortem principalem, non vero quod
fructus, *dec.* 6. *n.* 24. *lib.* 8.

Subingressio operatur quodam sortem principalem, non vero quod
fructus, *dec.* 6. *n.* 15. *lib.* 8.

Declaratio, ut conclusio procedat in credito non fructiferio; scilicet
in fructifero, *ibid.* *n.* 15. *lib.* 16.

Unum ex requisitis necessariis ad subingressum in iuribus credito-
ris est voluntas praemissa dimittentis, *dec.* 7. *n.* 1. *lib.* 8.

Et pactum, quod pecunia ergoantur in eadem causam, *ibid.* *n.* 2.

Con-

Index MATERIARUM.

Substitutione facta in defectu filiorum complectitur nedum casum
non existentis filiorum, verum etiam casum existentis, &
potest deficiente.

Substitutiones que pendent ab unica constitutione, non plures, sed
unice reputantur, *dec.* 37. *n.* 12. *lib.* 10.

Substitutione sub duas conditionibus concepta, ut purificata di-
catur, exigit ariusque conditionis implementum, *dec.* 53.

Per predecessum substitutioni substitutio caducetur, *dec.* 53.

n. 3. *lib.* 10. *n.* 2. *dec.* 7. *n.* 17. *lib.* 8.

Substitutione sublegens, & praecedens consecutiva, & famularia
re, censor debet ex eisdem modis, & conditionibus qualifi-
cata, *dec.* 32. *n.* 4. *lib.* 10.

Expressa substitutione vincit jus accrescendi, *dec.* 53. *n.* 22. *lib.* 10.

Expressa substitutione tamquam potentior vincit jus accrescendi,
sive non descendendi, *dec.* 54. *n.* 2. *lib.* 10.

Ab hac regula regulatur ex conjectura, *ibid.* *n.* 3.

Si substitutione facta fuerit indehinc de tota hereditate, locum
sibi vindicat sive accrescendi, sive non descendendi, in exclusione
substitutioni, *dec.* 54. *n.* 8. *lib.* 10.

Declaratio conclusionem procedere, quando substitutione facta sulet
de tota, vel integræ hereditate, scilicet si indehinc de tota heredi-
tate, que verificari potest etiam in parte, *ibid.* *n.* 9.

Et eis magis, si testator diviserit hereditatem in plures por-
tiones, & quotas, *ibid.* *n.* 10.

Si substitutione facta non fuerit nominatum ultimo morienti, sed
verbis impersonalibus, licet facta extiterit in bonis, & heredi-
tate, non intelligatur de tota devoluta apud ultimum, sed
de qualibet parte, *ibid.* *n.* 11.

Regula, substitutione de re non loquitur, *dec.* 63. *n.* 3. *lib.* 10.

Non valet illatio de substitutione in casu delicti ad illam

Index Materiarum.

Ex reciprocā ad favorem omnium descendētūm resultat fideicommissum, *dec. 46. n. 10. lib. 11.*
Reciprocā inter descendētūm unus, & eisdēm linea, refutat ex perpetuitate oneris iunctū filii, & descendētūbū primi hæredis, *dec. 48. n. 21. lib. 10.*

Ac ex voto conservandi agnationem, *ibid. n. 22.*
Substicatio reciprocā inter primos hæredes scripta, non censemur repetitū inter descendētū, si exp̄r̄s̄ illam non scriperit, *dec. 56. n. 1. lib. 10.*

Reciprocā linealis non centetur volita ex quo testator mandavit omnia bona in eis, & hæredum, in familiā & domo confervari si a principio plures substituerit, & pro qualibet collumello aliquā portionem dividi, *ibid. n. 2. 4. & 5.*

Reciprocā linealis induita in casu deficti, minime extenderit in casu obitus, *ibid. n. 3.*

Tacita reciprocā prætendit non potest, si deficiant tria requīta exp̄r̄s̄ à *Tit. Sej. ff. de leg. 2. ibid. n. 10.*

In fideicommisso transversali omnis est iunctura interpretatio pro descendētū reciprocā linealis, *dec. 56. n. 11. lib. 10.*

Reciprocā linealis censemur induita, si testator prohibuerit alienationem, & hypothecationem bonorum sub præcīta confidētatione, & voto, quod manerent indivisa, *dec. 58. n. 1. lib. 10.*

Principiū si sc̄fōne hæreditati prohibuerit, nedum in extraneos, sed etiam inter ipsos hæredes, *ibid. n. 2.*

Verba, per quae habetur voluntas testatoris conservandi bona ab quib[us] illorū sc̄fōne, indicant reciprocā cum linealem, *ibid. n. 3.*

Reciprocā linealis non exclūditur, ex quo inter primos testator reciprocā ordinaverit, & quod alios omiserit, *ibid. n. 10.*

Reciprocā linealis dicitur ordinata si, testator post vocacionem hæredum, & descendētū, reciprocā scriperit, *dec. 60. lib. 10.*

Substitutio vulgaris operatur, ut educato uno gradu substitutus subingreditur in locum illius, *dec. 77. n. 4. lib. 10.*

Reciprocā linealis defum potest ex conjecturis, etiam si deficiant requīta enumerata à *Tit. Sej. ff. Seja libertis, ff. de leg. 2. dec. 1. n. 9. lib. 16.*

Amplia licet agatur de fideicommisso ordinato à transversali, *ibid. n. 10.*

Reciprocā linealis difficultas admittitur, ubi testator a principio plures linea efformavit, *dec. 27. n. 11. lib. 16.*

E' conuerso quando agitur de induenda reciprocā, inter descendētū unius linea, facilius admittitur, *ibid. n. 12.*

Testator si substituerit pro medietate filios unius fratri præfundit, & pro alia filios alterius fratri, non plures linea, quot sunt substituti, censemur constitutivi, fed das tantum, cum daretur confidētatione nepotes tamquam representantes eorum patres, & sic parum tantum contemplatione, *dec. 27. n. 13.*

Declarā, ut *n. 22. lib. 16.*

Ex vocacione facta per nomen collectivū cum verbis tractū futuri temporis denotantibus inducitur inter omnes comprehensos reciprocū fideicommissum, *dec. 27. numer. 26. lib. 16.*

SUBSTITUTIO VULGARIS.

Vulgaris substitutio continet casum, quo hæres noluerit, vel ob præmonitionem adire non potuerit, *dec. 53. numer. 10. lib. 10.*

Ad hoc ut conditio supervincentia impedit vulgarem, debet sibi expressa, nec sufficit tacita deducta ex ordine successivo substitutionum, & ex conjecturis, *dec. 54. numer. 15. lib. 10.*

Collectivū verbis vocati dicuntur substituti per vulgarem, *dec. 57. n. 3. lib. 10.*

Substitutio vulgaris operatur, ut educato uno gradu substitutus subingreditur in locum illius, *dec. 77. n. 4. lib. 10.*

SUBSTITUTIO VULGARIS ANOMOLA.

In vim vulgaris anomala substitutus subingreditur in locum gradu caducat, *dec. 71. n. 21. lib. 10. dec. 39. n. 6. lib. 10. dec. 54. n. 16. dec. 55. n. 12. & 3.*

Vulgaris anomala admittitur, non obstante graduali unius vocatione post aliud, *dec. 71. n. 10. lib. 10.*

Secundus substitutus in vim vulgaris anomala in compendiosa contenta subintervit in locum primi solentis, aut valentis aegre, *dec. 72. n. 2. lib. 10.*

Limitatur quando fideicommissum fuit nominatio reliquum illis in quorum persona substitutio facta est caduca, colque testator rogavit, ut restituere hereditatem, *dec. 72. numer. 2. & 5. lib. 10.*

Hæc tamen limitatio procedit, quando secundus fuit, primo substitutus nominatio per fideicommissaria dimittaxat, *dec. 72. n. 4. lib. 10.*

SUBSTITUTUS.

Substitutus in eo quod in hæreditate remanebat, consequi debet quartam hereditatis partem, *dec. 4. n. 2. lib. 9.*

Prudens est copilus præferre, non solum fratrem substitutus, sed etiam ejus liberum, *dec. 2. n. 16. lib. 10.*

Substitutus in defectum linea, seu descendētū aliquis non censemur, nisi vocatus subante aliquo de tali linea, & descendētū, *dec. 25. n. 2. lib. 10. & dec. 26. n. 7. lib. 10.*

Reciproca præsupponit præcedentem vocationem, *dec. 66. n. 4. lib. 10.*

Reciprocā linealis ex quibus dieatur ordinata, *dec. 26. numer. 4. lib. 16.*

Testator si prohiberit detractiones, ratione conservandi agnationem, rigorosa prohibitione alienationis, & verbis, attivis p̄fōrmati, reciprocamente, & per fideicommissum apposita post vocacionem descendētū, *ibid. n. 11.*

Quando agitur inter descendētū a testatore, leviorsim concludit linealis reciprocā inducitur, *dec. 60. n. 12. lib. 10.*

Reciprocā linealis adesse non potest, si omnes non sunt vocati, & vocato non sit clara, & exp̄r̄s̄, *dec. 62. n. 1. lib. 10.*

Reciprocā præsupponit præcedentem vocationem, *dec. 66. n. 4. lib. 10.*

Reciprocā linealis ex quibus dieatur ordinata, *dec. 26. numer. 4. lib. 16.*

Testator si prohiberit detractiones, ratione conservandi infamia, & in perpetuum perveniant ad infatuos, & substitutos, dicitur vulgare linealem reciprocā *dec. 26. n. 5. lib. 16.*

Reciprocā linealis potest ex conjecturis defini, licet non concordant requīta à test. I. *Tit. Sej. ff. Seja libertis, ff. de leg. 2. dec. 1. n. 6.*

Præfertur si concurrat tria vulgare tacita linearis, *ibid. n. 10.*

Substitutus potest mortem hæredis censemur substitutus non solum per vulgarem, sed etiam per fideicommissum; hæredes autem substitutorum censemur per vulgarem, non per fideicommissum, vocari, *dec. 67. n. 9. lib. 10.*

Perpetuitas indicat comprehendētūm hæredum substitutorum, *dec. 11. n. 8. lib. 13.*

Substitutus potest extindas linea hæredum vocatus censemur per vulgarem, *dec. 12. n. 17. lib. 3.*

Substitutus haber electionem vindicandi bona ab hærede grata alienata, vel agendi ad reintegrationem fideicommissi, *dec. 8. n. 1. lib. 4.*

SUBSTRACTIO.

Substractionis præsumptio ex alienationibus, & non confessio inventarii, non militat adversus tertium possessorum, *dec. 37. n. 32. lib. 10.*

Principiū si agatur de testatore transversali, *ibid. n. 7.*

Index Materiarum.

S U C C E S S I O .

Successio in lata significacione adaptatur ad nomine id, quod in alterius locum succedit, & indicat alios in eadem re præcessisse, *dec. 1. n. 15. lib. 7.*

Successio præsupponit alios in eadem re præcessisse, *dec. 2. numer. 26. lib. 7.*

Successio in Trebellianica non influit in successionem universalem *dec. 27. n. 17. lib. 9.*

Donec successio vacat, & stat in suspense, quod usque verificetur successor, bona debet esse penes habentem proximan successoris causam, seu ipem, ita gerendo administrator nomine nasciatur, quatenus nascetur, *dec. 7. n. 20. 1. 10.*

Vel revocabilitate, donec felicitas nascatur successor, *ibid. n. 21. num. 22.*

Ita ut post illius nascitatem statim dicatur abdicatione possesso, *ibid. n. 22.*

Dicitur aperta successio favorable substituti in casu obitus vel deficienciae masculorum, si ita amplius non existant, *dec. 77. n. 2. 1. 10. n. 12. lib. 10.*

S U C C E S S I O A B I N T E S T A T O .

Vide etiam in verbo *Testamentum.*

Successio que defertur ascendenti, & fratribus in viu auth. deficiente operatur emolumentum hereditarium totum sit inter ipsos dividendum, *dec. 3. n. 3. 1. 9.*

Successio, qui defertur in vim clausula codicillaris, est ab alia testata omnino dissimilis, *ibid. n. 4.*

Ad dignoscendum, an causa testata dissimilis non sit à causa intertestata, unicē inspicitur, & inveniat ad confusione universale exēdem personam, & in eiusdem partibus ex testamento, sicut si non confidētatione, *dec. 27. n. 7. 1. 9.*

Exigitur tamen, quod successio sit cum effectu, & non inefficacē, sicut esset, si esset res restituenda ex clausula codicillari, *ibid. n. 8.*

Concurrit consideratur in his, qui vocantur ad eandem rem, non autem ad diversas, *ibid. n. 9.*

Ex onere restituendo non valet inferri ad dissimilitudinem inter successionem testatorum, & intertestata, *ibid. n. 10.*

Hæc conclusio admittitur in fideicommissis restituendis postquam successio habuit effectum, *ibid. n. 11.*

Secus in fideicommisso puro, & immediato, ut esset illud vigore clausula codicillaris, *ibid. n. 12.*

Hæres, qui succederet ab intestato capiens in vim clausula codicillaris, non dicitur sibi fecerit sed alii; & hujusmodi acquisitione, tanquam infraclau, & abque emolumento, non habetur in consideratione, *ibid. n. 15.*

Hereditatem capiens in vim clausula codicillaris, nomine dicitur hæres, *dec. 27. n. 16. 1. 9.*

Utratio sanguinis adjuvatur, & turpes mores puniantur, fratres, & forores de iuncti si inspicitur turpis persona, totum accipiunt nee per clausula codicillaris favore turpis persona testamentum suscipiuntur, *dec. 27. n. 1. 1. 16.*

Terra Sermonetæ est in districtu Urbis, *d. 25. n. 3. 1. 16.*

Territorium præfervit tenetus causa inhibitionem, *dec. 4. n. 2. 1. 15.*

Terminus pro servato simpliciter tenetus non causa inhibitionem, *dec. 4. n. 2. 1. 15.*

Terminus confinans disparatus est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 6. n. 10. 1. 4.*

Terminus pro servato simpliciter tenetus causa inhibitionem, *dec. 3. n. 2. 1. 15.*

Terminus pro servato simpliciter tenetus causa inhibitionem, *dec. 4. n. 2. 1. 15.*

Terminus tempore dominium, sed fuit dismembratum, *dec. 21. n. 21. lib. 3.*

In quilibet territorio reservari solet etiam adversus Ecclesiasticos certa pars, ut affidati valent in accessu, & recessu oves depasci, utique macerari, *dec. 2. n. 17. lib. 4.*

Terra Sermonetæ est in districtu Urbis, *d. 25. n. 3. 1. 16.*

Territorium intercedit, quando alteratur successio juris communis per statuam, vel per codicilos, legitime etiæ tertiis locis illius portiones, quam non caput qui veniret ab intestato, *dec. 29. n. 13. lib. 9.*

Terrenum pauplum, & fine sinu per alluvionem acutum agris vicini, & coherentibus, remanet in domino dominorum corundem agrorum, *dec. 33. n. 2. lib. 16.*

Incrementum terræ, quod evenit ex terra latenter corroso, diciat etiæ alluvionem, *dec. 24. n. 1. 1. 16.*

Et acquiritur juxta latitudinem frontis cuiuscumque agri coherens ripæ, & prædia ab ea parte possidentibus, *dec. 34. numer. 2. lib. 16.*

Et acquisitio fit ipso iure, ad eudit non indiget aliqua apprehensione, *dec. 3. n. 3. 1. 16.*

Terrenum ex inundatione ablatum, aqua recedente, remanet in domino primi possessoris, *dec. 34. n. 10. & 12. lib. 16.*

T E R T I A R I A E .

Tertiaria viventes claustraliter subobedientia, & votum castitatis emittentes, verū sunt persone Ecclesiastice, & a statu sc̄fōne excepta, *dec. 5. n. 7. 1. 16.*

Tertiariae votantes calixitare sunt exceptae à jurisdictione Ordinarii, *dec. 5. n. 8. lib. 16.*

Secus si nullum votum emitant, *ibid. n. 9.*

Vide quoque in verbo *Oblatus.*

T E S T A M E N T U M .

Vide verbo *Schedula Successori ab Intestato.*

Una pars testamenti aliam declarat, *dec. 9. n. 12. 1. 10.*

Testamentum non vitatur, plenē probatur, & virtute illius datur immixtio, *dec. 3. n. 5. lib. 9.*

Testamentum conditum a Religioso est nullum, sed exigunt professionis probatio, cum denominatio facta in illo, quod testator sit religiosus non sufficit ad probandum suī profelum, *dec. 1. n. 2. 3. & 4. lib. 9. & dec. 2. n. 2. & 2. lib. cod.*

Testamentum potest quandamcumque recognosciri, *ibid. n. 5.*

Testamentum observatur probatur ex mandato aliqui concessio tamq[ue] hæredi in vim testamenti, *dec. 2. n. 12. 1. 9.*

Testamentum non debet retorqueri in odium præteriti, quod inductum fuit in eis modum, & favorem, *dec. 26. n. 12. 1. 9.*

Non testari, & non iure testari, pars fuit, *dec. 27. n. 1. 1. 9.*

Testamenti una pars aliam declarat, *dec. 1. n. 9. lib. 10. & dec. 41. n. 11. lib. 13.*

Dicitur ad Theat. de Luca Vol. IV.

S U R D U S .

Vide verbo *Mutu.*

Nihil nesciuntur ii, qui tardè, & non nisi alta voce prolata audire solent, *dec. 7. n. 4. 1. 16.*

Et quiescere alta voce fit stipulari contrahendum, qui ab ipsi geruntur, illa sublinetur, *ibid. n. 5.*

T

T A C I T U M .

E Adem est virtus taciti, ac exp̄r̄s̄, *dec. 28. n. 12. 1. 10.*

Tacitum plus operari non debet, quād exp̄r̄s̄, *dec. 32. n. 12. lib. 10.*

T A X A , T A X A T I O .

Vide in verbo *Fructus intercessio.*

Decretum quod fiat taxat in regno Neapolitano condemnatorium

dec. 15. n. 12. 1. 6.

T E M P U S .

Probatio certi, & determinati temporis prævalere debet tempore in certo nativitate alterius, *d. 40. n. 3. 1. 10.*

Ei si concedenda prælatio, qui specificat certum tempus actus, cui inheret in concurso alterius, qui nullam temporis certitudinem allegat, *d. 40. n. 4. lib. 10.*

Quæ verba folcent tractum temporis successivum designare, vide *dec. 41. n. 6. 1. 10.*

Tempus pacifici executionis conjungitur cum tempore decurso post defunctionem causa, *dec. 70. n. 9. 1. 13.*

T E R M I N U S .

Terminus confinans disparatus est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 6. n. 10. 1. 4.*

Terminus pro servato simpliciter tenetus causa inhibitionem, *dec. 3. n. 2. 1. 15.*

Terminus pro servato simpliciter tenetus non causa inhibitionem, *dec. 4. n. 2. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 5. n. 12. 1. 15.*

Terminus pro servato simpliciter tenetus causa inhibitionem, *dec. 6. n. 10. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 7. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 8. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 9. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 10. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 11. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 12. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 13. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 14. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 15. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 16. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, *dec. 17. n. 12. 1. 15.*

Terminus confinans dissimilis est à confinato, & in illo non comprehenditur, <

Testamentum, in quo sicut præteritus avus, est nullum, *dec. 32. n. 3. lib. 9.*
 In parte conditionalis testamenti comprehensæ eodem personæ comprehe[n]sione in dispositiva, *dec. 45. n. 15. lib. 10.*
 Testamento duciſſimorum hominum, sapientia inextricabilis paruit, *dec. 49. n. 15. lib. 10.*
 Testamento, si falso esse dubitetur, minimè probat, *dec. 42. n. 4. lib. 13.*
 Testamentum dicitur approbatum per petitionem legitime, *dec. 2. n. 10. lib. 14.*
 Falitatis exceptio contra testamentum relictum ad petitorium, nec retardat manutentionem hæredi, *dec. 2. n. 11. lib. 10.*
 In dubio pro validitate testamenti arbitrandum, seu judicandum est, *dec. 16. n. 2. lib. 16.*
 Testamentum aſſentientis est nullum, si descendentes faltem in legitima hæredes non inſtituantur, *dec. 16. n. 3. lib. 16.*
 Et reliquum legitime nequum requiratur ad dictum effectum, ut fieri per viam reparationis, *ibid. n. 28.*
 Confirmatio generalis testamenti nil induit quod ad reliquum particulariter in codicillis factum, *ibid. n. 34.*
 In testamentis, & diſpositionibus voluntas stat pro ratione, nec de ita inquirendum est, *ibid. n. 47.*
 Clauſula revocatoria prioris testamenti non exigitur ad oſtendendum, quod quicunque alterum testamentum condere voluerit, maximè quando per secundum in toto non recessit a priori, *ibidem n. 26.*

T E S T A M E N T U M furiosi, dementis, cœci, furi, muti, &c.
 Vide etiam in verbis *Amotia, Dementia.*

T E S T A M E N T U M M I L I T A R E.
 Testamentum militis ſubſinuetur abſque iure ſolemnitatibus, & ſufficiet, quod conſelio de eius voluntate quocunq[ue] modo patet, *dec. 25. n. 6. lib. 9. & dec. 37. n. 5. ibid.*
 Ad testamentum huicmodi comprobacionem requiriuntur duo testes, *dec. 35. num. 7. lib. 9.*
 Sed id procedit, quando alijudicē probatio haberi non potest, non autem quod de voluntate confitit per scripturam à militi ſubſcriptam, & ſuo ſigno manūtam, *ibid. n. 8.*
 Nec requiriuntur, quod ſit in actu pugnae, sed ſufficit, ut sit in militari expeditione, *ibid. n. 9.*
 In testamentum militari attenduntur etiam testes non rotati, *ibid. n. 11.*
 In testamentum militis non intrat querela inſocios, *ibidem num. 17.*
 In testamentum militis etiam informe, debet executioni mandari *dec. 36. n. 4. lib. 9.*
 Falſe ſuggitiones quando non ſint apte irritandi testamentum, *dec. 17. num. 8.*
 Testamentum conditum à militi loco, & tempore longe diverſo ab ipso confitita, non potest dici conſectum in actu pugnae, *ibid. num. 8.*
 Ad proferendum testamentum, telles inducunt debent esse omni exceptione maiores, *dec. 17. n. 11. lib. 16.*
 Falſa cauſa, & errore creditur, ſub qua conditum ſuit testamentum, illud ſufficit, *dec. 18. n. 1. lib. 16.*
 Ut ramen id procedat, requiriuntur, quod id clare conſet falſam creditur in principaliſter testatorum induxisse ad ita reſtantum, *ibid. num. 2.*
 Taliſ autem probatio tam evidenter est demonstranda, ut etiam poſſibilitas in contrarium excludatur, *ibid. n. 4.*
 Antedicta probatio apparet dicetur, ſi cauſa fuerit expreaſa; ſecundum in mente retentare, cum nunc reſerenda ſit diſpositio ad liberatitudinem, *dec. 18. n. 3. 5. & 8. lib. 16.*
 Ad dubitandum testatoris diſpositionem, ſufficit denomi nationes verificari juxta testatoris volitum, ſi non juxta rei veritatem, *dec. 18. num. 9. lib. 16.*
 Ut corrumpit testamentum ex falſa denominacione conſanguinitatis erga inſtitutum, requiriuntur, quod testator illius defecit ignoraverit, *dec. 19. num. 19. lib. 16.*
 Qui caret voluntate, testamentum facere non potest, *dec. 20. num. 2. lib. 16.*
 Testamentum ſicut inter liberos ſubſinuetur etiam favore extra neorum, quando à patre fit ſcripturn, communiquatum dubius testibus, & quando mandaverit, ut fervetur id, quod ſcripturn, *dec. 35. n. 12. lib. 9.*
 Testamentum obſervantia operatur, ut ab eo, qui obſervavit, & ab habentibus cauſam ab illo impugnari non poterit, *ibid. n. 14.*
 Nullatenus contra testamentum opponebitur, ut reverentur non eſt necesse, *dec. 1. n. 6. lib. 9. & dec. 2. n. 8. lib. 10.*
 Sed tantum ſufficit recognoscere characteris, vel per ipſos testes, vel per habentes notam manum, *dec. 2. n. 9. lib. 9.*
 Hoc tamen a recognoscere pretermidi non potest in iudicio postfamiliori, *ibid. num. 10.*
 Minimè ſi concurrat obſervantia, *ibid. n. 11.*
 Testamentum, ſi a pluribus iudicibus, & Tribunalibus ſuit aliquo modo interpretatum, maximum argumentum, quod talis sit vera intelligentia, *dec. 35. n. 38. lib. 10.*
 Testamentum una pars magis clara explicat alteram dubiam, *ibid. num. 29.*
 Quando in uno, eodemque testamento, ſeu in testamento, & codicillis, agitur de diſpositis, non conſetur mutata voluntas, ſi in iis, que expreſſe reformata leguntur, *decis. 88. num. 16. lib. 10.*

T E S T A T O R.
 Ad hoc ut testamentum conditum ad formam cap. cum effoſis de teſtam. prævia ſubſcriptione Parochi, testatoris, & celiſtis relevari non eſt necesse, *dec. 1. n. 6. lib. 9. & dec. 2. n. 8. lib. 10.*
 Sed tantum ſufficit recognoscere characteris, vel per ipſos testes, vel per habentes notam manum, *dec. 2. n. 9. lib. 9.*
 Hoc tamen a recognoscere pretermidi non potest in iudicio postfamiliori, *ibid. num. 10.*
 Non requiriuntur d. deſpotio in testatore ſubſcripto, *ibid. n. 17.*

T E S T I S.
 Voluntas, & intentio testatoris bene etiam deducitur ex falſa creditur, vel auctu nullo, *dec. 2. n. 23. lib. 7.*
 Testatoris locus originis probatur ex enunciatiſis, *dec. 3. num. 16. lib. 9.*

Ad conſuendam testatoris voluntatem, ſingulare ſtamentum partes penſari debent, librarique omnes conſejetur ſimilis jungendæ, *dec. 12. n. 3. lib. 10.*
 Testator ſi aliter diſpoſuerit, quād ſtatutum, non conſetur ſe cum illo conforſare voluisse, *dec. 23. n. 7. lib. 10.*
 Regulare eſt, quod testatores quoad certos tantum agnatos, & in una dumtaxat parte fint de conſervatione agnationis ſolliciti, & in alia non, *dec. 23. n. 10. lib. 10.*
 Testator, qui non exprefſit, noluiſſe conſetur, *dec. 33. n. 8. lib. 10.*
 Testator, ſi fidicem commiſſo gravavit magis dilectos, conſetur quoque voluisse gravare minis dilectos, *dec. 37. n. 15. dec. 39. n. 17. dec. 45. n. 8. dec. 73. num. 6. lib. 13. dec. 4. num. 20. lib. 14. dec. 17. num. 12. lib. 16. dec. 20. num. 9. lib. 16. ibid. dec. 33. num. 16. & dec. 8. n. 3. lib. 12.*
 Testibus ſibi contradicentibus, neutri credendam, cum unus adiat fidem alteri, *dec. 4. n. 2. lib. 2.*
 Testes præluminuntur contelles, *dec. 20. n. 4. lib. 8.*
 Testis unicus, & de auditu, non probat, *dec. 23. num. 7. lib. 8. & dec. 24. num. 12. dec. 3. num. 29. lib. 9. & dec. 23. num. 12. lib. 13.*
 Testes non præfumuntur ſalſi, nec ſimilari, *dec. 24. n. 1. lib. 8.*
 Depoſitio extrajudicialis duorum testium non probat, *dec. 31. n. 3. lib. 8.*
 Reuelationes testium emiſſæ metu excommunicationis, remota probationibus in contrarium, ſufficienter probant, *dec. 51. n. 4. lib. 8.*
 Testibus deponebuntibus de tempore, in quo erant inhabiles ad testificandum, non creditur, *dec. 1. n. 11. lib. 9.*
 Testis dicta ſunt regulanda à ratione, quam reddunt, ita ut ſi, eaſiſ inefficax, talis quoque reputari debet illorum depoſitio, *dec. 2. num. 5. lib. 9.*
 Examen testium nullum facit, nihil penitus probare valet, *dec. 2. n. 13. lib. 9.*
 Testis mendax in uno, eſt mendax in omnibus, ob individuum testamenti, *dec. 3. n. 28. lib. 9.*
 Testis deponens de auditu ab ipſa parte, non probat, *dec. 3. nn. 20. lib. 9.*
 Testium integratas ex numero ſuppletur, *decis. 14. num. 14. lib. 10.*
 Non integræ fidei dici nequit testis, quem culpa vacare compertus est, *dec. 14. n. 15. lib. 10.*
 Testis indeſtitus etiam iniquitate ſunt regulaſtate ratione, quam reddunt, ita ut ſi, eaſiſ inefficax, talis quoque reputari debet illorum depoſitio, *dec. 2. num. 5. lib. 9.*
 Examen testium nullum facit, nihil penitus probare valet, *dec. 2. n. 13. lib. 9.*
 Testis mendax in uno, eſt mendax in omnibus, ob individuum testamenti, *dec. 3. n. 28. lib. 9.*
 Testis deponens de auditu ab ipſa parte, non probat, *dec. 3. nn. 20. lib. 9.*
 Testis mendax in uno, eſt mendax in omnibus, ob individuum testamenti, *dec. 3. n. 28. lib. 9.*
 Testis deponens de auditu ab ipſa parte, non probat, *dec. 3. nn. 20. lib. 9.*
 Verba testatoris, ſi operari poſſunt effectum diſtribuivum in quolibet columnello vocato, trahit non debent ad inducendam reciprocum linearem, *dec. 56. n. 9. lib. 10.*
 Testator ſi declaratur condere testamentum, ne inter hæredes & ſuccellores ſi oriat, dicitur reſpexiſ ad traditum ſuſti temporis, ac perpetuatum diſpositionis, *dec. 64. n. 8. lib. 10.*
 Eaque testator omittit, conſetur conſolū omittire voluisse, *dec. 64. num. 20. lib. 10.*
 Testator non præfumuntur potius voluisse gravare magis dilectos, quam minis dilectos, *dec. 73. n. 17. lib. 10.*
 Testator non habet facultatem diſponendi de re hæredi, niſi concurrit requiſita volita de jure, *dec. 76. n. 13. lib. 10.*
 Juris testatorum conſideratio non eſt credendum, *dec. 84. num. 30. lib. 10.*
 Testator præfumuntur voluisse facere actum validum, *dec. 6. num. 13. lib. 13.*
 Testator non præfumuntur immemor ſalutis æternæ, *dec. 8. lib. 2. num. 11. lib. 13.*
 Testator poterit hæredem in ejus bonis gravare, *dec. 14. num. 3. lib. 13.*
 Testator qui uno, quod voluit, dixit, in alio etiam ſi voluisse diſixerit, *dec. 45. num. 6. lib. 13.*
 Semper præfumuntur testatorum voluisse extraneis præferre conſullos, *dec. 46. n. 7. lib. 13.*
 Hoc præsumptio procedit in defendantibus, non vero in transversibus, *dec. n. 8.*
 Declaratio facta per executores testatorios ſuper dubia testatoris voluntate, plurimum attendatur, *dec. 45. n. 9. lib. 12.*
 Testator non conſetur a diſpositioni in teſtamento voluntate in codicilli recedere, niſi in his rebus, quae a priori voluntate in teſtamento expreaſſa littoraliter diſſonant, *dec. 47. n. 15. lib. 12.*
 Adeo ut oculis corporis immutatio legatur, *ibid. n. 16.*
 Et quantum diſverſitas appareat, ſecunda, non prima voluntas eiſt attendenda, *ibid. n. 17. & 19.*
 Non eſt dubitandum, quin testator voluerit de re hæredi diſponere, ſi illam expreſſe in teſtamento deſcriperit, *dec. 22. n. 3. lib. 16.*
 Testator poterit ſui hæredem etiam in re propria gravare, *ibid. num. 4.*
 Testator poterit ad libitum diſponere de bonis hæredum, *dec. 25. num. 2. lib. 16.*
 Veriſimilis testatoris creditur ſufficit ad ſuſtinendam diſpositionem, *dec. 25. n. 7. lib. 16.*
 Inveriſimilis eſt testatorum voluisse præferre extraneos propriis conſanguineis, *dec. 25. n. 11. lib. 16.*
 Testator tempeſt præfumuntur cum iure communis ſe voluisse uniformare, *dec. 27. n. 14. lib. 16.*
 Testator non potest facere, quod in ſuo teſtamento leges non habeant locum, *dec. 7. n. 21. Declar., ut n. 22. lib. 13.*
 Testator præceptum refolvitur in nudum conſilium, ſi in caſu contraventionis ſcriptus non ſit ſuſtitutus, *dec. 5. n. 6. lib. 8.*

T E S T I S.
 Testis plene contra indumentem probat, *dec. 6. n. 10. lib. 12.*
 Decif. ad Thes. de Luc. Vol. IV.

D 2
D 2
D 2
D 2

Index Materiarum.

8. lib. 11. & dec. 33. n. 16. l. 16.
Telles deponentes de tempore praescio, tollunt quicumque contumaciam prouisionem, dec. 78. n. 17. lib. 12.
Telles examinati pendente lite, & absque litteris remissorialibus non probant, dec. 3. n. 5. lib. 14.
Telles depositione super interrogatoris potius standum est, quam super articulis, dec. 4. n. 5. lib. 14.
Telles sibi contrarias non probat, dec. 4. n. 6. & 17. l. 14.
Telles singularis nihil probat, dec. 4. n. 9. lib. 14. dec. 17. n. 14. lib. 14. & 16.
Telles inversimilia deponens, & singularis, non attenditur, dec. 4. n. 11. lib. 14.
Telles viles, & fibi contraria non probant, d. 14. n. 15. l. 14.
Telles ad dissolutionem matrimonii debent esse omni exceptione maiores, dec. 4. n. 16. lib. 14.
Telles ab inducente reprobato, pro ipso non probant, dec. 4. n. 18. lib. 14.
Telles de tempore praescio verisimilia deponentes, praesciendo sunt telibus contraria generica, & verisimili telantibus, dec. 6. n. 19. lib. 14.
In concilio, facto potius standum est, quam dicto telis, dec. 27. n. 6. lib. 15.
Telles in difficultate existentes sunt in curia examinandi, dec. 2. n. 11. lib. 16.
Telles amicus nihil probat, dec. 7. n. 6. lib. 16. & dec. 32. n. 34. lib. eod.
Telles de facto proprio loquentes, plenè probant, dec. 10. num. 17. lib. 16.
In materia doloris validum reputatur dictum unici telis mediocris dec. 10. n. 19. lib. 16.
Fides à telle exarata omni suspicione caret, si testis deinde absque illius retractione obierit, dec. 10. n. 20. lib. 16.
Telles dubius non probat, dec. 17. n. 15. lib. 16.
Præsumitur enim induxit testes meliores, dec. 30. n. 10. l. 16.
Familia testis adim fidei teli, dec. 32. n. 33. lib. 16.
Telles formiter examinatis, & nullam exceptionem habentibus est fides præstanda, dec. 33. n. 1. lib. 16.
Telles verisimilia deponentibus magis est credendum, dec. 33. num. 7. lib. 16.
Telli contrariales operatur, ut neutrifit credendum, decif. 33. n. 10. lib. 16.
Telles, qui de eorum credititate deponunt, nihil probant, dec. 33. num. 11. lib. 16.
Nullatenus iudicium reformari debet ex telibus, qui sunt de falso suspecti, licet efflor plures, dec. 33. n. 13. l. 16.
Exceptiones personales sicut telibus abundant, dec. 33. In concurso plurium telium, cui magis est deferendum, dec. 33. num. 14. lib. 16.
Valeris, qui testem inducit, cùm dispositionem impugnare, dec. 37. n. 17. Declara, ut n. 18. lib. 16.
Telles sunt praefendenti, qui habent pro se præsumptionem juris dec. 2. n. 3. lib. 1.
Telles deponentes de libertate, & de fadofirmativo, prævalere debent telibus deponentibus super facto negativo, dec. 3. n. 13. lib. 2.
Telles deponentes de actibus in viridi observantia permanentibus prævalent alii, dec. 3. n. 14. l. 2.
Telles in diverso iudicio examinati non probant contra personas non citata, dec. 4. n. 4. lib. 2.
Maxime si eorum depositio ex aliis telibus debilitata sit, ibid. n. 5.
Telles deponentes audiuntur a senioribus, probant tempus antequam finum, dec. 4. n. 9. lib. 2.
Si talium sit probatio conventionis per viam scripturæ, illa ex telibus defum non potest, nisi constet de amissione scripturæ, dec. 4. n. 17. lib. 2.
Limita, si formalis depositio telium præcessit assumptam hujusmodi probacionem, ibid. n. 18.
Telles examinati super caua statu probant quod omnes etiam non citatos, dec. 4. n. 19. lib. 2.
Maxime si caua fuit agitata cum legitimo competitori, ibid. num. 20.
Telles de uniformi, & antiqua possessione deponentes, & admiculati, ceteri telibus præfendi sunt, d. 4. n. 21. l. 2.
Telles examinati pro informatione curiae in iudicio criminali, non probant in iudicio civili contra tertium in eorum examine non citatum, dec. 10. n. 11. lib. 2.
Telles intruci, & subornati non probant, dec. 7. n. 14. lib. 3.
Telles sendaces non probant, d. 7. n. 15. lib. 3. & d. 8. n. 2. l. lib. eod.
Telles affines, & relativæ habentes ad fidem subscriptam, & affectionati, non probant, dec. 7. n. 16. lib. 3.
Telles deponentes fine 9. requisiti, cap. 1. de præser. non probant immemorabilem, dec. 8. n. 20. lib. 3.
Affinitas telium non tollit eorum fidem, siue eorum fama, eorumque optima conditione, dec. 5. n. 15. lib. 12.
Affinitas non impedit, quoniam in ultima voluntate quis testimonium perhibere potest, dec. 5. n. 16. lib. 12.
In concurso plurium titulorum expressorum inspici debet titulus spc.

T E X T U S .
Vide quoque in verb. Lex.
Text. in l. eius, qui in Provincia, ff. cert. pet. explicatur, dec. 30. num. 1. & 6. lib. 8.
Text. in l. seu tempore, C. de remis. sign. ut procedat, necesse est quod creditores praesentes fuerint citati, eisque præfixis terminis ad agendum; explicatur, dec. 49. n. 7. lib. 8.
Text. Squa de causa, ver prodess autem, desuf. liber. explicatur, dec. 29. n. 10. lib. 9. & dec. 31. n. 16. lib. eod.
Text. in l. explicantur, aut. de triente & semiss. explicatur dec. 21. num. 28. lib. 9.
Dispositio text in cum causis, C. de fidei. & in generali, & fin. de iusti. & scib. locum non habet, quocies advenatur dispositio testatoris, dec. 9. num. 15. lib. 10.
Text. in l. quibus debet quidam Tisis, ff. de cond. & demonstr. explicatur, dec. 34. num. 1. lib. 10.
Explicatur text. in l. cum aur 101. ff. de cond. & demonstr. & in leg. cum acutis 30. C. de fidei. & in generali, & fin. ac diffini. Aretin. adduta per Rot. in dec. 132. par. 16. rec. & probatur distinctionem esse inaplicabilium questioni, sicut nomine filiorum veniant nepotes dec. 63. n. 7. ad fin. dec. 63. lib. 10.
Text. in l. missi opinatores. C. de exalt. tribut. explicatur dec. 36. n. 6. lib. 15.
Text. in l. qui ff. co. C. de convent. ff. deb. declaratur dec. 36. n. 7. lib. 15.
Text. in l. si quis filium, ff. de carbon. edit. explicatur dec. 19. num. 10. lib. 16.
Text. in l. dudum 14. C. de contrab. empt. explicatur dec. 32. n. 12. lib. 16.
T H E S A U R A R I U S .
Manus thesaurarii ex dispositione Bullarum Pontificum verlatur circa administrationem bonorum, & juriu Camere, dec. 34. num. 18. lib. 15.
Quæsores sacerdotii publici antiquitus præstabant juramentum de officio fideliter exercendo, dec. 34. n. 19. lib. 15.
Thesaurarii & auxiliarii quæsorios terarii, Comitibus sacra rum largitionum, & Præmiliis, de quibus extant in corpore iurius citiori particularis, ibid. n. 20.
Actualis redditus Cameralium administratio stat penes thesaurarium, dec. 34. n. 22. lib. 15.
Thesaurarii generalis mutuando pecuniam fiscalē sine licentia Principis, incidit in latram culpam, dec. 34. n. 37. lib. 15.
Fortius ubi non retinet id, quod commode retinet potest, ibid. num. 38.
Thesaurarii nequar pecunias fiscales extra usum destinatum erogare, dec. 34. n. 39. lib. 15.
Et tenet quilibet anno exigere ab officialibus subalternis redditionem rationum, ibid. n. 40.
Camere thesaurarii tenetur de non ex aliis ab appaltatore cameræ dec. 35. n. 1. Vide n. 18. & 21. lib. 15.
Thesaurarius Apothecaria tenetur erga cameram, si negligens fuerit cam in omitendo, quan in committendo circa particulares ministris, vel officiarios rerum cameralium, dec. 36. num. 3. lib. 15.
Obligatio tamen ejusdem thesaurarii subsidiaria tantum reputatur dec. 36. num. 4. lib. 15.
Thesaurarius generalis camera nec etiam vi submissum generalis potest cogalocere de causis officiis subalteriorum, vulgo patenati, si eorum officium non concernant, dec. 7. n. 6. & dec. 8. num. 9. lib. 3.
T I T U L U S .
Simplex titulus putatus non preferat possessionem à vitio, etiam si possidentem excludat à pena, dec. 2. n. 18. lib. 6.
Allegatio unius tituli facti cassare præsumptionem, dec. 98. n. 31. Præcipue in materia pensionis, ibid. n. 32. & dec. 75. num. 27. lib. 13.
In concurso plurium titulorum expressorum inspici debet titulus spc.

Index Materiarum.

417

specialis designatus in petitionem, & exercitum redactus; non autem haber debet ratio de alius titulus generaliter cumulatis, dec. 22. n. 8. lib. 16.
Titulus ex annuis præstationibus erit confert limitatus, & restrictus, si præstations sunt limitatae, dec. 1. n. 6. l. 1.
T O L L E R A N T I A .
Tolerancia inducta ex mera populum voluntate, ad instar legis servandæ, dec. 6. n. 5. lib. 1.
Maxime si illa tollerantia post reclamacionem sequuta sit, ib. n. 7.
T R A N S A C T I O .
Transactio est restraining ad materiam, in qua ipsa cadit, & verba generalia ultra non progrediuntur, d. 15. n. 14. l. 7. per transactionem omnibus remanet extindum, d. 17. n. 1. l. 7.
Transactio sine lice fieri negui, dec. 17. n. 2. lib. 7.
Sola suspicio futura litigii præber causam legitimam transfigendi, dec. 17. num. 6. lib. 7.
Recessus à litate reputatur iusta causa transfigendi, d. 33. n. 6. lib. 7.
In transactione inita amulere, si lites consilant in simplicibus partium vociferationibus, debent specifici exprimi, ad hoc ut possit dici, quod index adhibetur cognitionem ad effectum interponendi decreatum, dec. 33. n. 7. lib. 7.
Si vero consilient in actibus judicibus, exhibent expressio generalis, que implicant relationem dicit ad acta, de quibus judec certioritas praemittitur, ibid. n. 7.
Maxime si transactio fit cum interventione procuratorum, & adavoratorum, ibid. n. 8.
Transactio non resolvitur, nec ex capite conventionis, neque ex parte non potest; sed eil agendum pro observantia, & impleto, & quatenus hoc habent nequeant pro dannis, & intercessi, dec. 33. n. 12. lib. 7.
Amplia, et si ad finis verba, cum inferius exprimentis obligatorias, & non alias, &c. ibid. n. 13.
Satus est, aliquid etiam mediocre consequi per transactionem, quā item profecto subiecte se incommodis, & expensis, dec. 33. n. 23. lib. 7.
In transactione quoque quantitas non determinante, & taxative, sed tantum gratia demonstrationis exprimitur, non obligat ex parte nonnulli illius verificationem, & manutentionem, dec. 35. num. 2. lib. 7.
Transactio nulla non privat possidentem sua possessionem, dec. 51. num. 1. lib. 8.
Transactio prælumin facta titulo hereditario, etiam si talis titulus non fuerit expressus, si diverso titulo transfigi non poterat, dec. 22. n. 10. lib. 9.
Ex narrativa transactioni qualificari tota subsequens dispositio, & causa finalis educitur, dec. 16. n. 2. lib. 10.
Ut transactio a successoribus iure proprio venientibus non valeat irritari, exigunt in transfigente bona fides ac utilitas fideicommissi, dec. 27. n. 28. & dec. 38. n. 22. lib. 10.
Ad dicti effectu bona fides temper præsumitur, ibid. n. 29.
Nec facti eff offere dolere dolum re ipsa, sed eit probandum confitum fraudandi, ibid. n. 30.
Transactio afficit etiam successivæ vocatas, ibid. n. 21.
Transactio facta ad effectum redimendi metitias, potius confirmit, quam adhuc fideicommissum, d. 48. n. 24. lib. 10.
Præficiuntur si fit inita pro exigua summa super opulentio patrimonio, ibid. n. 25.
Etiam si stipulata pro hacredibus, & successoribus, quia intelligentia illis vocatis ad fideicommissum, ibid. n. 26.
Prætensiones per transactionem loquitur, amplius excitari non possunt, dec. 60. n. 15. lib. 10.
Exceptio lectionis sequitur ex transactione, proponi non valet ad retardandum immisionem, dec. 60. n. 19. lib. 10.
Transactio solemniter facta non præsumitur lectionis, sed iusta, dec. 60. n. 17. lib. 10.
Transactio non dictrit interverba ex aliis parvis, & clandestinis eidem contrariis, nec quasi possefio ex inde questi, d. 1. n. 8. l. 1.
Effectus adimplenti ex parte unius non modis recedunt à transactione, dec. 1. n. 9. lib. 2.
Transactio non confert per posteriore innovata, si illa nihil cum priore commune habet, dec. 1. n. 10. lib. 2.
Ex pacto laicorum, nullum interi potest præjudicium personis, aut bonis Ecclesiasticis, dec. 1. n. 12. lib. 2.
Intellige, quando agitur de aliquo onere imponendo, vel præjudicio inferendo; fœcū in materia indifferenti, que dependet à voluntate transfigenti, ibid. n. 13.
Transactio in antiquis per testes de auditu probari potest, dec. 3. num. 5. lib. 2.
Maxime si concurrit administrula, ibid. n. 6.
Transactio ex observantia probatur, dec. 3. num. 8. lib. 2. & dec. 4. num. 7. lib. 2.
Transactio per testes probari non potest, nisi testes deponant de toto tenore, & substantia instrumenti, & de qualitatibus adieciis, dec. 4. num. 3. lib. 2.
Transactio in uno non observara, confert quad alia inefficuata ratione individuat contramus, dec. 4. n. 6. lib. 2.
Transactio per testes probari potest, dec. 4. n. 14. l. 2.
Quæ in transactione acta, vel accepta, sunt correspictiva, ita ut pro alio cœlum sic confetur, d. 4. n. 8. l. 8.
De natura transactionis est, ut transactio saliquid consequatur, & aliquid remittat, dec. 41. n. 11. lib. 8.
Non exigitur tamen, quod id, quod consequitur, vel quod remittit, sit rebus in item deductis, ibid. n. 12.
D 3 TRAN-